BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE

FRAGMENTE DIN CARTEA „POVESTEA MEA ŞI A FOTBALULUI“ 17

După ce joacă în echipa din orăşelul Barking, apoi în diverse selecţionate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în prima echipă a clubului, iar în urma plecării vechiului său rival, internaţionalul John Smith, devine titular.

Moore povesteşte apoi despre debutul în prima reprezentativă a Angliei şi despre alte întîlniri internaţionale. Apoi, el s-a ocupat de turneul de la New York ediţia 1963 şi de apariţia lui Alf Ramsey la conducerea echipei Angliei, precum şi despre memorabilul meci Anglia. — Restul lumii, desfăşurat pe Wembley cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la înfiinţarea Federaţiei engleze de fotbal. Curînd el pleacă la Rio de Janeiro pentru a participa la „Mica cupă mondială“, alături de echipele Braziliei, Argentinei şi Portugaliei. Aci Moore are sarcina să-l marcheze pe Pelé, acesta lăsîndu-i o frumoasă impresie. Brazilia a învins cu 5—1.

Revenind la activitatea internă, Moore a povestit cum a ajuns West Ham în finala Cupei. Am aflat apoi despre o întîmplare mai puţin fericită din viaţa lui Moore : primele simptome ale unei boli ce va necesita o intervenţie chirurgicală, operaţia propriu zisă, convalescenţa şi revenirea pe terenul de fotbal.

Aflăm apoi amănuntele în care echipa sa de club West Ham a cucerit Cupa Cupelor în 1965 şi împrejurările întîlnirii Scoţia — Anglia. În fragmentul de faţă, celebrul jucător ne face cunoscute peripeţiile ocazionate de turneul efectuat de reprezentativa Angliei pe continent.

A doua zi dimineaţa, trebuia să ne sculăm la ora 5.30 pentru a lua avionul spre München. Se părea că acest turneu avea să fie plin de emoţii pentru noi. Cum am ajuns la aeroport, am aflat că avionul nostru va decola cu o întîrziere de 90 minute, apoi, din momentul decolării şi pînă la aterizarea noastră în Germania, am fost zguduiţi în permanenţă. În fine, ajunşi la München, aflăm că un autobuz ne va transporta încă vreo sută de mile pînă la Nürenberg. Să nu se înţeleagă că eu mă complac cumva în condiţii de confort absolut cînd vorbesc despre acest voiaj. O echipă de club care are un meci important înaintea ei, cum ar fi o finală de cupă, se retrage de obicei în sihăstrie şi reduce orice deplasare în afară la un minim de neînlăturat. O călătorie ca aceasta ar fi de neconceput. În fotbalul internaţional însă, se pare că cele de mai sus devin inevitabile.

Pentru jocul împotriva R.F.G., Alf Ramsey a fost nevoit să facă unele schimbări în echipă. Nobby Stiles şi John Connelly părăsiră echipa pentru a se reîntoarce la Manchester United care avea de disputat un joc în cadrul „Cupei Oraşelor Tîrguri“, la Strassbourg. Peter Thompson plecă şi el la Liverpool pentru a participa împreună cu echipa sa la semifinala „Cupei campionilor europeni“ împotriva lui Inter. În această situaţie, Derek Temple de la Everton ocupă postul de extrem stînga şi Mick Jones pe cel de centru înaintaş. Ron Flowers de la Wolverhampton îl înlocui pe Stiles. Echipa noastră se prezentă astfel : Banks, Cohen, Wilson, Flowers, Charlton, Moore, Paine, Ball, Jones, Eastham, Temple. Greaves era accidentat. În vederea acestui joc, Alf Ramsey se hotărî să schimbe tactica, în sensul de a păstra numai trei oameni în atac. Faza care avea să aducă unicul gol al partidei porni de la Micke Jones. El trimise o pasă înapoi, lui Temple, care la rîndul lui ridică mingea peste întreaga apărare germană, trimiţînd-o lui Terry Paine care nu avu nici o dificultate în înscrierea golului.

Nimic de zis, această performanţă era foarte lăudabilă. Tactica echipei noastre îi dezorientă pe germani atît de mult, încît publicul începu să scandeze numele lui Uwe Seeler, centrul înaintaş german care din cauza unei accidentări privea meciul de pe tuşă.

Totuşi, sînt convins că spectatorul britanic care a urmărit acest meci acasă, la televiziune, a găsit stilul nostru de joc foarte diferit de acela cu care este el obişnuit şi care atrage mulţimile pe stadion ; nimic din fazele rapide de la o poartă la alta şi cu palpitaţii în faţa porţii aşa cum se obişnuieşte la noi în fotbalul de club. Dar acest fotbal foarte controlat şi gîndit ştiinţific este ceea ce se cere astăzi în fotbalul internaţional. Această lecţie a fost învăţată şi asimilată de echipa noastră naţională din momentul în care Ungaria, în 1953, ne-a făcut să revizuim întreaga noastră gîndire fotbalistică.

Mai există şi azi oameni care afirmă că numai „stilul bun de modă veche“ va repune Anglia în fruntea ierarhiei. Aceşti oameni trăiesc în trecut. Acest stil vechi la care unii mai visează ar face ca echipa noastră să fie pur şi simplu devorată în fiecare meci pe care l-ar juca.

Am plecat apoi la Göteborg, în Suedia, unde am fost cazaţi la un hotel situat pe marginea unui lac, avînd în spatele nostru o pădure de pini. Greaves îşi revenise, dar Alf Ramsey se hotărî să nu rişte nimic şi nu-l introduse în echipă. Îl introduse pe John Connelly în locul lui Temple şi pe Nobby Stiles în locul lui Flowers.

O mică dramă se petrecu în momentul cînd Nobby Stiles constată lipsa întregului său bagaj. Nu de alta, dar acolo se afla o soluţie cu care îşi curăţa lentilele de contact pe care şi le aplica pe pupile în timpul jocului.

Va sosi oare sticluţa miraculoasă la timp? Puteam comanda o altă sticlă din Anglia par avion ? Toată drama se termină în clipa în care bagajele dispărute apărură la hotel. Ar putea să pară curios, dar cele de mai sus nu sînt decît un exemplu de ceea ce se poate adăuga la emoţia unui jucător, mai ales cînd e în turneu.

Meciul nostru împotriva Suediei s-a desfăşurat pe stadionul Ullevi care este folosit timp de patru luni pe an drept patinoar şi are un teren cam neîngrijit, plin de hopuri. O combinaţie de ploaie torenţială cu... zgomot de megafoane strică şi mai mult terenul şi... atmosfera, dar noi am reuşit şi în aceste condiţii să dovedim că sîntem capabili să înfruntăm echipele continentului la ele acasă. Golurile noastre, înscrise de Ball şi Connelly şi rezultatul de 2—1 în favoarea noastră însemnau prima victorie a Angliei împotriva Suediei de la război încoace.

Se părea că noi am reuşit să ne construim una din cele mai bune apărări din Europa deoarece nu primisem decît două goluri în patru meciuri consecutive. Ştiam să jucăm dîrz şi atletic şi indiferent de schimbările care surveneau în tactica atacului, noi găseam întotdeauna oamenii necesari care să poată marca goluri atunci cînd era momentul.

În ochii presei, munca depusă de Alf Ramsey era acum foarte apreciată. Nu ştiu ce importanţă acordă el acestor fluctuaţii de opinii, dar ştiu că nu este omul care să fie prea darnic cu împărtăşirea unor păreri. Fiecare cuvînt pe care-l rosteşte e calculat cu multă grijă. Totuşi, la cîteva luni după ce şi-a asumat răspunderea echipei naţionale a Angliei, el a declarat în public că va duce echipa la victorie în campionatul mondial.

Cu Peters (stînga) şi Hurst (dreapta) la un antrenament al echipei West Ham

O paralelă Ramsey — Greenwood

Ramsey este omul care nu s-a lăsat niciodată transportat de satisfacţia unei victorii, dar care nici nu s-a impresionat vreodată de o înfrîngere. Ţinta lui era să formeze o echipă naţională care să fie recunoscută în toată Europa drept o forţă demnă de luat în seamă. El nu vrea să domine fotbalul internaţional, vrea doar să-l împingă înainte.

Şi-a început munca printr-o planificare riguroasă, muncind neabătut pentru atingerea ţelului pe care-l avea în faţă, nepermiţînd niciodată, nimănui, oricine ar fi fost, să se amestece în programul elaborat de el atunci cînd şi-a asumat răspunderea mare a remodelării echipei naţionale.

În decembrie 1965, criticii dispăruseră aproape cu desăvîrşire. Reveniserăm victorioşi de la Madrid unde, pe propriul ei teren, am învins echipa Spaniei cu 2—0. După un meci nul cu Ţara Galilor şi o înfrîngere surprinzătoare din partea naţionalei austriece chiar la noi acasă, pe Wembley, această victorie în deplasare era oarecum reconfortantă. Mi-am dat seama că fiecare membru al lotului muncea mai intens şi că un nou plan tactic cu aşezarea 4—3—3, avea să integreze apărarea şi atacul într-un tot armonios. Optimismul cu privire la campionatul mondial crescu.

La un moment dat, mi-am dat seama că eu ascult de fapt de doi antrenori, de Ron Greenwood la West Ham şi de Alf Ramsey, în cadrul lotului naţional. Într-un anume fel comportarea lor faţă de jucători diferă. Alf Ramsey crede numai în disciplina cea mai severă, strictă, insistînd, de exemplu, ca jucătorii să se culce seara la ore fixe, neadmiţînd sub nici o formă excepţii de la această regulă. El controlează întreaga noastră activitate, atît cea de pe teren cît şi cea din afara programului oficial. Dacă vreun jucător ar fi dat numai cel mic semn că ar considera, să zicem, un turneu al echipei Angliei şi ca o plăcere, în afară de faptul că era o datorie, ar fi fost foarte repede readus la realitate printr-o muncă suplimentară pe terenul de joc. În alte condiţii, antrenorul nostru nu înţelegea să păstreze un om în lotul echipei naţionale.

Ron Greenwood, în schimb, lasă problemele de disciplină personală în seama jucătorului. El nu va indica niciodată vreo oră precisă de culcare şi, în condiţiile în care un jucător este capabil să-şi menţină singur forma şi condiţia fizică, el nu se opune în principiu ca acest jucător, să zicem, să bea şi cîteva pahare. Trebuie spus în apărarea lui, că un antrenor de club îşi cunoaşte mult mai bine jucătorii, sub toate aspectele, decît un antrenor al unei echipe naţionale care nu-şi vede oamenii decît de puţine ori în decursul unui an fotbalistic.

Totuşi, Alf Ramsey nu este „tipul plutonierului-major“ şi cred în mod sincer că toţi jucătorii de care se ocupă sînt în mod special impresionaţi de felul în care el ştie să se apropie de ei, mai ales în momentul psihologic cînd sînt pentru prima oară selecţionaţi în lot.

— Dumneata trebuie să ştii că eşti la fel de bun ca orice alt jucător din lot, altfel nici n-ai fi aici, îi spune mai întotdeauna noului sosit.

Nimeni nu se aşteaptă la minuni de la un jucător nou.

— Fă-ţi jocul obişnuit. Despre eventuale schimbări putem discuta ulterior, îi va spune unui jucător care îmbracă pentru prima oară tricoul echipei naţionale.

Aceşti doi antrenori au totuşi o mare asemănare între ei şi anume într-un domeniu foarte important : ei reprezintă (după mine) lumea modernă a fotbalului. Amîndoi ştiu perfect de bine ce se petrece în fotbalul european şi amîndoi se află în fruntea acelora care luptă pentru un progres ştiinţific al jocului cu balonul rotund.

Amîndoi au avut sarcina grea, foarte grea chiar, de a face din echipele care li s-au încredinţat un tot omogen, imprimîndu-le o voinţă neabătută de a învinge. Eu sînt foarte fericit că am putut munci sub conducerea lor.

Şi mai sînt convins că ne aşteaptă succese şi mai mari.

Cîteva cuvinte despre... mine

Spuneam într-un loc că am ajuns la concluzia că foarte multă lume mă consideră un om cu un caracter blînd. S-ar putea ca această apreciere să se fi născut din faptul că sînt de atîta timp căpitanul echipei naţionale şi lumea (la noi) îşi imaginează că în această funcţie nu poate fi decît un fel de sfînt. Pe de altă parte, atît eu cît şi majoritatea coechipierilor mei de la West Ham am reuşit să scăpăm pînă în prezent (nu ştiu cum) de acea publicitate intensă, dornică de senzaţii, care nu scapă nimic din ceea ce se petrece pe teren şi în culisele terenurilor şi cluburilor de fotbal. Din nu ştiu ce motive, lucruri care nici n-ar putea fi numite „incidente“ sînt umflate şi iau o amploare de necrezut, deoarece „unii“ cred că acestea ar prezenta un interes fantastic pentru public. Dar, tot aşa de bine ştiu că faptul de a fi implicat într-o cît de mică încăierare pe teren şi de a primi o suspendare, aduce un plus de „interes“ în biografia unui jucător şi de multe ori cîte un jucător provoacă un asemenea lucru pentru a-şi „completa“ povestea vieţii.

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY

Carnet extern

REAPARE IDEEA TERENULUI NEUTRU

Adeseori, în analiza pe care diferite publicaţii o fac situaţiei fotbalului internaţional, este citat decanul presei sportive franceze — GABRIEL HANOT — cel care a iniţiat „CUPA CAMPIONILOR EUROPENI“. În veritabila campanie pe care a dus-o spre a convinge opinia sportivă europeană asupra necesităţii realizării acestei mari întreceri, Hanot făcea şi prezicerea că, în forma pe care el o propune, „Cupa campionilor europeni“ nu este decît o etapă. *„Am convingerea,* **scria Hanot,** *că pasiunea pentru fotbal va face ca într-o zi să avem un campionat european permanent sau că ideea spectacolului fotbalistic va evolua într-o asemenea măsură încît însăşi noţiunea de teren propriu va dispare“.*

Amîndouă previziunile octogenarului ziarist au fost evocate, de atunci, în diferite ocazii.

„Ceea ce va determina apariţia desfăşurării unor jocuri direct pe teren neutru, **spune dl. WIEDEKEHR — preşedintele U.E.F.A.** *— va fi criza de timp. Sîntem realmente în criză de timp cu calendarul internaţional actual, dacă ţinem seama de faptul că echipele de club trebuie să facă faţă, indirect, şi obligaţiilor lor faţă de reprezentativele ţărilor respective, angrenate în meciuri oficiale sau amicale. Situaţia, greu de rezolvat, a găsirii termenelor pentru desfăşurarea meciurilor nr. 3, ne-a determinat să aplicăm în primele faze ale C.C.E. prevederea care avantajează echipa cu mai multe goluri marcate în deplasare, atunci cînd situaţia generală se prezintă egală“.*

La consideraţiile logice şi reale ale conducătorului forului european noi am adăuga pe acelea că marile cuceriri ale civilizaţiei au făcut ca echipele cu activitate internaţională să aibă o celebritate obiectivă şi totală pe tot continentul aşa că evoluţia acestor garnituri reprezentative trezeşte interes oriunde se produce, chiar dacă nu întîlneşte o formaţie locală ci tot pe una dintre echipele renumite ale continentului. Nu credem că tribunele stadionului „Heysel“ din Bruxelles, de pildă, ar rămîne goale la un meci de C.C.E. dintre Real şi Benfica. Sau că noi, bucureştenii, n-am alerga la „23 August“ ca să vedem un Ferencvaros-Internazionale...

În afara marei economii de timp — **ar avea loc un singur meci —** *sistemul terenurilor neutre ar avea şi avantajul garanţiei pentru întreceri mult mai corecte, lipsite de îndîrjirea pe care fierbinţeala suporterilor o transmit celor din teren.* **Sigur că rîndurile noastre — oprindu-se asupra previziunilor lui Hanot, reactualizate de constatări ale oficialilor fotbalului european — nu emit nici pe departe pretenţia de a epuiza discuţia asupra acestui subiect complex. În momentul cînd o asemenea modalitate va fi pusă în practică, se vor discuta, firesc, o mulţime de obligaţii pe care această formulă le implică : echitabilitatea programărilor, astfel ca toate oraşele care dau echipe competiţiei, să primească meciuri în organizare, responsabilitatea organizării, cotele de încasări etc., etc.**

Încheind, am vrea să menţionăm că această formulă a viitorului va favoriza şi mai mult turismul, cunoaşterea de noi locuri şi oameni. Gîndiţi-vă că se vor deplasa, masiv, două grupuri de suporteri. Ţara gazdă va avea două rînduri de musafiri, dornici s-o cunoască, şi cu precădere oraşul-gazdă, în orele de dinainte sau de după partidă.

Şi mai ştim pe unii care se vor bucura cu adevărat în clipa cînd formula vizionarului Hanot va prinde viaţă : arbitrii...

— ef. i. —

DE ICI, DE COLO...

Într-un interviu acordat unor gazetari după eliminarea echipei sale **Celtic** din C.C.E., antrenorul echipei scoţiene **Jock Stein** a declarat :

„Consider misiunea mea la Celtic îndeplinită : voi găsi o altă echipă care, poate, mă va plăti chiar mai bine. Este adevărat că în acest an am fost eliminaţi din „Cupa campionilor europeni“ dar să nu uităm că şi Herrera a pierdut această cupă. Ne vom revanşa în finala „Cupei intercontinentale“ cu Racing Buenos Aires“,a încheiat Jock Stein. Prima parte a promisiunii — 1—0 la Glasgow cu Racing — Stein şi-a ţinut-o...

●

Pentru anul 1968, federaţia de fotbal austriacă a perfectat echipei reprezentative următoarele meciuri :

Cu **Ungaria** la Budapesta în luna aprilie, cu **Franţa, R.F.G.** şi **Italia** la Viena în lunile mai, septembrie şi respectiv octombrie şi în cursul lunii iunie cu **U.R.S.S.** la Moscova şi cu **Irlanda** în deplasare, într-un oraş care urmează a fi stabilit. Sînt în curs tratative şi cu federaţiile altor ţări pentru perfectarea a încă 2—3 meciuri.